

Pædagogisk grundlag – Børn i udsatte positioner

Hvad siger loven på området:

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet og Fredericia Kommune generelt:

I Kirstinebjerg distriktet ser vi børn i udsatte positioner i forhold til en række tegn. Der findes ingen fælles, fyldestgørende definition på, hvad et barn i en udsat position er. Derfor er det afgørende for os, at vi i den tidlige opsporing er opmærksomme på de tegn, som barnet udviser. Udvikler barnet sig f.eks. ikke alderssvarende og/eller af en eller anden grund udviser mistrivsel, tager vi hånd om barnet ud fra dets behov.

Tegn på mistrivsel

Kan bl.a. være:

- Indadvendthed
- Tristhed
- Mobning
- Udadreagerende adfærd
- Koncentrationsbesvær
- Uro og rastløshed
- Grænseoverskridende adfærd over for andre børn/voksne
- Groft sprog
- m.m.

Identificering og registrering af tegn

- Hvor ofte, hvor længe og hvornår viser barnet tegnet? Hyppigheden og karakter registreres og er medbestemmende for graden af bekymring. Vi arbejder med forebyggende og tidlig indsats.
- Er der samspil med andre tegn? Det er mere bekymrende, hvis barnet udviser flere tegn på at være i en udsat position.

Det pædagogiske personales rolle er at

- Lave en målrettet indsats med tiltag på et tidligt tidspunkt, der kan understøtte en positiv udvikling for barnet og dets familie, altid i tæt samarbejde med forældrene.
- Give barnet, der befinder sig i en udsat position, plads og rum til at være i mindre fællesskaber. På den måde kan det pædagogiske personale i højere grad arbejde målrettet med barnets særlige udfordringer; eksempelvis sociale, emotionelle, motoriske, sproglige osv.
- Inddrage relevante fagprofessionelle i arbejdet med at sikre barnets deltagelsesmuligheder i fællesskaber.
- Vi skal være særligt opmærksomme på at justere vores læringsmiljøer og forholdemåder, så vi sikrer kvaliteten af pædagogiske praksis, ud fra det enkelte barns behov.

Metoder vi bruger

- Individuelle handleplan (IPH herunder bl.a. observationer/praksisfortællinger/videoer/interview)
- Sprogvurderinger samt sprograppe
- Dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse (DPU)
- Det tværfaglige samarbejde med bl.a.
 - AKT pædagog (adfærd kontakt trivsel pædagog)
 - F & B (familie- og børnesundhedsteam)
 - Ergo –og Fysioterapeut (Stendalen 0-4 år) (PPR fra 5 år)
 - CPU (center for pædagogisk viden og udvikling)

- PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning. (Talepædagog, fysioterapeut 5 år, psykolog))
- Familieafdelingen (familierådgiver, familiekonsulent)
- Familiecenter (pædagogiske konsulenter + diverse FAKOMM projekter)
- Tryghedscirclen (pilotprojektcoachingsprogram for forældre)
- Projekt styrkede overgange
- FAKOMM Beredskabsplan: vejledning til forebyggelse, opsporing og håndtering af sager med vold og seksuelle overgreb for børn og unge.
- KRAP (kognitiv, ressourcefokuseret og anerkendende pædagogik)
- Link til Kirstinebjerg folder "Et fælles ansvar":
<https://www.fredericia.dk/system/files/cp-documents/44cd8646-35c9-e711-80d5-005056b95f67.pdf>

Ovenstående kan evt. munde ud i støtteansøgning, tilrettelæggelse af en pædagogisk praksis og/eller en underretning.

Hvad gør vi i den enkelte afdeling:

I Valhalla benytter vi forskellige metoder for at støtte det enkelte barn og familien.

Som start har vi relations opbyggelse blandt andet via "Projekt" Styrkede overgange. Dette for at få gang i en god relation og være på forkant med at det gode samarbejde og for at kunne lave en så tidlig indsats som muligt.

Vi benytter også relations skema som sikre at alle børn har tæt relation til minimum en voksen.

I hverdagen observere vi børnenes udvikling og er gode til at spare med vores kollegaer. F.eks. i overgangen fra vuggestue til børnehave.

Vi benytter os både af at lave individuelle undersøgelser af børn, f.eks. Ved motoriske og sproglige (mulige) vanskeligheder, men benytter os også af et tæt forældresamarbejde.

Vi tager hensyn til barnet i en udsat position, ved at tilrettelægge vores pædagogiske aktiviteter efter barnets behov. F.eks. et barn med sproglige vanskeligheder tilrettelægger vi nogle pædagogiske aktiviteter for børnegruppen hvor rim og remser, sanglege og mund motorik kommer i spil, for at støtte det udsatte barn.

Vi har fokus på at alle børn har en god ven, og hjælper vores udsatte børn (og alle andre børn) med at skabe andre gode og sunde relationer, hvis deres bedste ven ikke er tilgængelig. Vi er opmærksomme på at børn udvikler sig i relation til andre.

Vi gør brug af det gode tværprofessionelle samarbejde vi har i kommunen, og vi bruger IPH og andre støttende redskaber.

Vi er opmærksomme på vigtigheden af at give barnet succes oplevelser som styrker det udsatte barns selvværd, og at dets gode kompetencer bliver fremhævet i børnegruppen. Dette for at gøre barnet mere aktivt og skabe nye relationer.

Familiesamarbejdet

- Dette kræver stor opmærksomhed på alle børns trivsel, læring, dannelse og udvikling gennem tilrettelæggelse af gode læringsmiljøer og evaluering af det pædagogiske arbejde.

Relations-skema lavet d. _____ udfyldt af: _____

Stue: _____

Barnets navn	Nære og tætte relationer	Alm. relationer	Mindre/svage relationer	Ambivalente relationer	Ingen relation	Gode relationer til forældrene
-----------------	--------------------------------	--------------------	----------------------------	---------------------------	-------------------	--------------------------------------

I Valhalla arbejder vi med et relations skema hvor vi skriver børnenes navne ind, og herefter giver vores egen vurdering af hvor god en relation vi har til barnet og dets forældre. Dette for at sikre at alle børn har mindst én tæt relation til en voksen i Valhalla.

Dette bruges på den måde, som et redskab i at forebygge mistrivsel, og for at hjælpe børn og familier i udsatte positioner.

Analyse af billedet

- Pointe

Billedet bruges til at synliggøre et redskab der bruges i Valhalla til at hjælpe børn i udsatte positioner. Det visualiserer på en nem og overskuelig måde hvilke relationer vi har, og hvilke relationer vi skal arbejde på at styrke.

- Den pædagogiske faglighed

Skemaet er en hjælp til at det pædagogiske personale har fokus på deres relations arbejde. Noget som der kan taget med til stuemødet, hvor der kan tales om hvilke børn (eller forældre) der særligt skal fokus på at danne nær relation til. Jo bedre en relation vi har til forældrene, desto bedre kan vi arbejde målrettet med hvert enkelt barn trivsel, dannelse og læring.

Det er vigtigt at det pædagogiske personale har en god dialog om børnene i udsatte positioner. Via god dialog kan vi opleve nye sider af et barn, som vi ikke selv har oplevet, og som giver anledning til et dybere relations arbejde.

Fortælling 3-6 årig

Et barn i børnehaven er udfordret sprogligt. Han er 3 sproget. I en periode oplever det pædagogiske personale at barnet bliver mere og mere udadreagerende, og det opleves voldsomt for både børn og personale.

Primærpædagogen får lavet IPH på barnet og ser her at det før har været en udfordring for barnet.

Primærpædagogen får i første omgang snakket med forældrene om at få undersøgt barnets hørelse, og efter denne ikke viser nogle komplikationer, indkaldes der til et møde.

Forældrene bliver inviteret til at deltage i et forløb "Tryghedscirklen", som de takker ja til, og i den efterfølgende periode oplever personalet en klar positiv udvikling af barnets adfærd.

Analyse af fortælling

- Pointe

Fortællings pointe er at beskrive en situation med et barn i en udsat position, og hvilke redskaber personalet har kunnet gøre brug af.

- Hvad ønskes der mere/mindre af

Fortællingen ligger op til en styrket fokus på tidlig indsats. Vi skal altid være opmærksomme på børn/familier i udsatte positioner, og have god kollegial sparring, for at være på forkant.

Fortællingen ligger op til at det pædagogiske personale altid er up to date med IPH'er så vi har større mulighed for at se barnets udvikling, uanset om den er god positiv, stabil eller negativ.

Derudover giver fortællingen et blik over hvilke redskaber vi i Valhalla kan benytte os af, og den beretter også om hvor stor en betydning et stærkt og tillidsfuldt forældresamarbejde har for vores pædagogiske arbejde.

- Den pædagogiske faglighed

Det pædagogiske personale er opmærksomme på at vi har et barn i en udsat position, og benytter sig af det nære forældresamarbejde. Derudover gør pædagogen brug af tilbuddet omkring cosP, og benytter IPH.

- Deltagelses muligheder

At arbejde med børn og familier i udsatte positioner, har et klart mål om at øge deltagelsesmulighederne for børnene.

- Børne/voksne perspektiv

I arbejdet med børn i udsatte positioner, hvor vi arbejder med IPH'er, trivsels linial, forældresamarbejde osv., er det svært at beskrive børnenes perspektiv. Det er de voksnes initiativ for at hjælpe barnet, og et stykke arbejde som børnene ikke har en direkte indflydelse på. Det er børnenes indirekte indflydelse der får denne form for arbejde sat i værk.